

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno

Posamezna številka velja 1 krono

Upravništvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inzerati po dogovoru.

Volilni shod Narodno-socijalistične stranke

se vrši danes zvečer ob 7. uri v gostilni „Pri Zvezdi“ (Štirn) v Spodnji Šiški.

Poročata tov. kandidata Deržič in Brandner.

== Somišljeniki vsi na shod! ==

Program naše jadranske delegacije.

Z ozirom na poziv italijanske vlade se je vršila seja min. sveta na kateri je bil sprejet sklep, da se obnovi jadranska konferenca v Rapallu pri Genovi. Naši delegati dr. Vesnić, Trumbić in Stojanović odpotujejo v četrtek z brzovlakom v Benetke, kjer se sestanejo z zastopniki Italije. Naša delegacija bo baje zahtevala Wilsonovo črto, glede Reke pa bo zastopala stališče, da Reka nikakor ne sme priti pod italijansko suvereniteto. Glede Albanije bo zahtevala vzpostavitev meja iz l. 1918, kakor tudi rešitev vprašanje Skadra. Dalmacija z otoki vred bo zahtevala Jugoslavija.

Zader bi ostal nam, dobil bi pa samoupravo.

Današnja »Pravda« javlja, da se udeležijo pogajanj za definitivno rešitev jadranskega vprašanja kot ekspert Francesco Salata, šef admiralnega štuba Aeton ter šef gener. štaba Badoglio.

Naši delegati odpotujejo iz Beograda v petek 5. novembra zvečer z ekspressnim vlakom. Bili bi odpotovali že v četrtek, morajo pa počakati na povratek regenta iz Aten. Regent se je zakasnil ker je vsled viharja na morju morala njegova ladja pristati in je nadaljevala vožnjo šele danes.

100odstotno zvišanje carine.

Finančno ministrstvo oz. generalna direkcija carin (oddelek finančnega ministrstva) je brzovjavno povzročilo ažijo na carino za 100%, t. j. za vsak dinar carine bo treba plačati 16 kron-

skodinarskih novčanic. Naredba je stopila v veljavo 3. novembrom ter je to 100odstotno povišano carino plačati za vse še neocarinjeno blago, neglede na to, kdaj se je uvozilo.

Nasledstveno vprašanje v Grški.

Iz Aten poročajo, da grški poslanik v Bernu Kezegla ni mogel najti princa Pavla v Švici, da bi mu sporočil pogoje radi prevzeta grške krone. Govori se, da je vse to manever bivšega kralja Konstatina, ki hoče z zadrževanjem svojega sina doseči, da bi bil ponuden prestol zopet njemu. V slučaju da princ Pavel odkloni ponudbo na prestol bo grška vlada najbrže sklicala novoizvoljeni parlament in mu bo predložila v definitivno rešitev vprašanje grškega prestola. V tem slučaju se pričakuje, da bo glücksburška dinastija, ki ji je pripadal pokojni kralj Aleksander, za vedno izključena od grškega prestola.

Zarota proti ruskim sovjetom.

Kakor se poroča listu »Berlingske Tidende« iz Kovna, prinašajo moskovski listi uradno naznanilo, da je sovjetska vlada prišla na sled velikim pripravam za protirevolucijsko teroristično akcijo zoper sovjetsko vlado. Poročilo slove, da je sovjetska vlada odločena z vsemi silami sovjetski red braniti in pozivlja vse komuniste, naj stoje na straži. V Moskvi se vrše mnogobrojne aretacije. Vsi člani generalnega in mornariškega štaba so aretirani. V Orenburgu so internirali 3000 carskih oficirjev. Ker se je v Smolensku vprlo več polkov, so bile rdeče čete, ki so došle iz Smolenska razorožene.

»Times« poročajo iz Stockholma o številnih aretacijah in obsodbah na smrt, ki so se tudi izvršile. Komisariji katerim je poverjena preiskava glede protiboljševistične propagande, so izvršili približno 18000 aretacij. Nemiri po deželi so povzročeni po pomanjkanju živil.

D' Annunzijev bankerot.

„Avanti“ javlja iz Reke, da je zadnje dni mnogo častnikov zapustilo mesto, ker jim d' Annunzijo ne more izplačati plač.

Produkcija premoga na Angleškem.

Po novem sporazumu z angleškimi rudarji se bo izvažalo več kot 219 milijonov ton premoga. Od tega dobi Francija 40%. Cene za Francijo so mnogo ugodnejše kot cene za Italijo, ki je pri tem zelo slabo odrezala.

Avstrijska vlada.

Določitev programatičnih smernic nove vlade so skoraj končani. Krščanski socijalci nameravajo stopiti pred javnost z gospodarskim programom, ki zahteva, da se produkcija poveča. Krščanski socijalci računajo na sodelovanje Velenemcev v mnogih točkah, ne da bi prišlo do koalicije med obema strankama. Številni kandidati za ministrstva, ne samo za politična, temveč tudi za gospodarska, je zelo veliko. Po poročilih listov se poteguje za zunanje ministrstvo približno 20 kandidatov.

Za ves naš narod!

Zagorela je hiša človeštva in pogorela je do tal. Iz gorečega poslopja se ni nihče rešil, vse je zgorelo v pepel. Širom sveta leži mrlič, gnije in razširja kugo od sebe.

Materjelni imperijalizem, v krinko narodnosti zaviti pohlep po gospodarski nadvladi, zagovorniki socijalnih krivic o zanetili ta požar. Mase narodov so morale na gmado, da plamen ni ugasnil. Po poljanah, gorah in morjih daleč od naših domov smo bili kot čreda ovac, ki umira tiho in ne ve zakaj. Doma je trohnela hiša, prija naša niso obrodila, otroci naši so bledeli in slabeli, žene naše so padale pod težo dela, strahu in skrbi.

V krik in vik sklučenega in trpečega človeštva je izpregovoril človek iz Amerike, predsednik severoamerikanske republike, tolažilne besede, ki naj značijo naznanilo prihoda boljših, socijalno pravičnih stoletij. Rekel je: Človek ne sme biti več blago, ki se kupuje in prodaja. Človeštvo se mora izpremeniti v mirno družino, polno sreče in zadovoljnosti. Človek mora postati človeku brat, da bo konec vojaka in socijalnih krivic.

Verjeli smo besedam in mislili, da pride socijalno pravično stoletje, ki bo vsakemu pošteno plačalo njegovo delo in mu bo dalo vse, kar človek potrebuje za dušo in telo. Mislili smo, da bodo obrazi naših otrok vzveleli v rdečih barvah, da nas ne bo tlačila skrb pred starostjo in onemoglostjo. Mislili smo, da bo vsem narodom dano in vrnjeno ono, kar jim je od pradavnin določeno od naravnih zakonov, da bodo mogli svoje duševne in telesne sile uporabljati za svoj gospodarski in kulturni procvit.

Razburjen od dolgoletne vojske, tlačan od teže carskega režima in birokratičnih uradnikov se je dvignil človek — suženj v širni Rusiji, raztrgal je trde verige in obrnil pogled iz temnih kotov ječe tja ven proti solncu. V svet pa je zaklical pozdrav vsem trpečim in jih pozval na boj proti absolutizmu držav, vlad in posamezni-

kov. Pozval jih je na boj za socijalno pravičnost v svetu. Ta gigantski boj trpinov na vzhodu, ki je bil izzvan od okostenelega, trdega absolutizma, je bil napačno razumevan tam doma in okolu po svetu in zažgal je najbrutalnejše strasti. V požaru strasti so pozabili na osnovne socijologične zakone ter skušali naravne temelje človeške družbe izpodkopati in tako v ljudskem ustroju pustiti kal daljših bojev, kal socijalne nepravčnosti, ki onemogočuje, da bi le delo, duševno in telesno, bilo vladar sveta. Hipno socijalno revolucijo so hoteli, predno je prišel čas, v katerem bi preustroj človeške družbe do korenin ne bil v škodo širokih produktivnih mas. Nasilno revolucijo so hoteli, predno so dali delavcu moč duha in razuma, ki ga usposablja voditi svetovno gospodarstvo v korist splošnosti. Zmešali in razburili so množice z demagogijo, s praznimi obljubami, s terorjem in surovo silo, mesto, da bi mu dali trezno izobrazbo, slonečo na znanstvenih izkušnjah, da bi stalo trdo v viharju protibojev.

Vojska je bila mogočna predigra k velikemu delu socijalne preosnove v človeški družbi. Ta predigra je zagibalala speče sile v narodih, zagrabila je izmučenega in upadlega trpinar v njegovem bornem stanovanju, ki je brez luči in smeha ter ga je popeljala ven na poljano, da mu pokaže vso njegovo pravico: do veselega in zadovoljnega življenja v tem božjem solncu — da mu pokaže vse fronte vseh njegovih sovražnikov.

Slovenski in jugoslovanski narod je narod proletarski, raztrgan narodnostno od imperijalističnih tujih držav in boren gospodarsko vsled tisočletnega gospodarskega zaslužjevanja od zunaj. Ne samo en razred ali sloj živi življenje za drobtinice prosečnega berača, cela masa naroda je obubožana in naš boj za socijalni preustroj mora biti zato posvečen koristim celega naroda, vseh onih ljudi, ki si z delom služijo kruh.

Več sto poštnih aspirantk na cesti.

V zadnjih dneh prihajajo v javnost iz merodajnih mest poročila, da je stavila na razpolago, to se pravi nakratko povedano, odslovila naša poštna uprava preko dvesto uradnic aspirantk. Glavni vzrok tega ukrepa je naša nesreča na Koroškem, ker smo morali vsled evakuacije odpoklicati vse naše urade nazaj. Veliko število teh deklet je brez doma, brez staršev in danes stoji večina od njih skrčeno da brez krajcarja na cesti. Kako se je pričela karijera teh deklet hočem na kratko opisati.

Pod bivšo Avstrijo je prosluli generalni poštni ravnatelj Wagner upejal novo kasto uradnikov pod imenom oficijanti. Z nižjo srednješolsko izobrazbo je bil sprejet moški ali ženska v trimesečno brezplačno prakso h kakem poštnem uradu. Po zadovoljni praksi je bil poklican v oficijantski tečaj, kateri se je vršil po navadi tri mesece v kraju poštnih ravnateljstev. Po položenem izpitu je dobil častni naslov čakalca. V potrebi je bil vpoklican in od tedaj naprej se je smel imenovati aspirant oziroma aspirantka. Po dotičnih naredbah smel se je vsak aspirant, ako se ga ni več potre-

bovalo, staviti na razpolago, to se pravi, smel se je odpustiti brezplačno za nedoločen čas iz službe.

Ker smo prevzeli od bivše Avstrije vse dobrote, nismo pozabili tudi na to nadvse demokratično uredbo. Narodna vlada, v kateri je sedel takrat kot naš vrhovni šef današnji demokratični poslanec dr. Pestotnik, ni imela časa vključiti prošnjam strokovnih organizacij vsaj provizorično urediti naredbe primerno današnjim socijalnim načelom. Vsak izgovor je prazen, ker je imela takrat narodna vlada polno moč naredbenim potom preurediti kako naredbo bivše Avstrije. Koliko je trpelo in trpi vsled malomarnosti teh gospodov ravno vse nižje poštne uslužbenstvo, se razvidi že iz tega, da do 1. oktobra letošnjega leta še niso dobili kvalificirani voditelji uradov tretjega razreda draginjskih doklad, kakor njih kolegi pri uradih drugega razreda. Da se povrnemo k predmetu, pripomnim, da je delo teh gospodov nepreračunjeno. Kake posledice lahko nastanejo, ako bi se v slučaju nepotrebe moralo odpustiti večje število teh uradnikov poštne uprave? Danes stoji pred nami samo še vpra-

V nedeljo 7. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši

Manifestacijski shod

Narodno-socijalistične stranke

v veliki dvorani-hotela „Union“

Dnevni red: Volitve v konstituanto.

Poročajo tov. Deržič, Juvan in dr. Rybar.

Somišljeniki, pridite vsi na shod, da dostojno manifestiramo za našo narodno-socijalistično stranko.

